

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

Przedpłata
na maj . . . 1500. — mk.
Zapisywać należy
na poczcie

powiatu kościańskiego.

Za ogłoszenia
płaci się naprzód i to:
na stronie 4-lin. 100. — mk
od miejsca milimetrowego

Administracja w Kościanie,
Rynek 8. — Telefon 106.

Kościan, 12. maja 1923.

Za redakcję odpowiada
Starostwo.

Zaprawianie nasion zbóż przeciw głowni i śnieci.

Na łanach dojrzewającej pszenicy, owsa i jęczmienia trafiają się kłosa, z których sypie się z pomiędzy plew czarny pył. Po dojrzewaniu zboża sterczą na takim polu gołe osady kłosów, bez ziarn i bez plew, wyglądające, jakby je kto w ogniu opalił.

Choroba, która powoduje przemianę mączystego ziarna na czarny luźny pył, nazywa się **głownią pyłkową**.

Jeśli czarna masa, zamknięta w plewkach, nie wysypuje się z kłosów na polu, lecz utrzymuje się w nich aż do żniwa i dopiero po rozkruszeniu takich ziarn podczas młocki rozsypuje się dookoła, brudząc inne ziarna, mamy wtedy inny gatunek głowni, mianowicie **głownię zwartą**. Występuje ona na jęczmieniu i na owsie.

Pszenica, szczególnie ozima, podlega podobnej chorobie, zwanej śniecią cuchnącą. Przy śnieci ziarna są również wypełnione ciemnobrunatną masą, z początku mazistą, po wysuszeniu zaś kruchą i rozsypującą się podczas młocki na proszek. Masa ta cuchnie śledziem.

Ziarno, porażone głownią i śniecią, jest brudne, mąka z takiego ziarna ciemna; udziela się jej przytem wstrętny zapach śledziowy i smak gorzki.

Wreszcie i żyto podlega także głowni, która jednak nie niszczy całego kłosa, lecz powoduje pęknięcie podłużne górnej części źdźbła, liści, a nieraz i plew. Z pęknięć tych wysypuje się lotny czarny pył. Kłosa na źdźbłach porażonych albo wcale ziarn nie tworzą, albo też dają sam pośląd.

Głownia i śnieć na zbożach zwane w niektórych okolicach także murzem, albo murzonką, są u nas bardzo pospolite i powodują nieraz zmniejszenie plonu o 30 proc. a nawet o 50 proc. Kraj nasz traci wskutek tego corocznie miliony centnarów ziarna zbożowego.

Jeśli użyć na zasiew ziarno, zanieczyszczone pyłem głowni albo śnieci, to można być pewnym, że choroba pojawi się znowu. Od pyłku tego zarażają się młode kielki, a grzybek chorobotwórczy, skryty w głębi tkanek rośliny, rośnie wraz z nią, aż dopiero w chwili kłoszenia wychodzi znów na jaw.

Przy głowni pyłkowej na pszenicy i na jęczmieniu zarażenie następuje jeszcze wcześniej; pyłek głowni, roznoszony wiatrem, pada na kłosa w okresie kwitnienia, dostaje się na znamiona kwiatów i do młodego ziarnka, które odtąd nosi w sobie zarodek przyszłej choroby.

Aby się ustrzedz od głowni i śnieci na zbożach dbać należy o to, aby ziarno siewne było czyste, tj. żeby nie miało na sobie pyłku głowni i śnieci, ani też nie było porażone grzybkami wewnątrz. Jedynym na to środkiem jest zaprawianie nasion zbóż przed siewem.

Sposoby zaprawiania nasion zbóż podane są na plakatach wywieszonych w urzędach policyjnych i komisarjackich, dokąd interesenci udać się zechcą.

Kościan, dnia 27 kwietnia 1923 r.

Starosta,
Cegiełka.

Przypominam rozporządzenie Naczelnego Komisarza do spraw walki z epidemjami w przedmiocie rozciągnięcia kontroli sanitarnej nad osobami przybywającymi ze wschodnia ogłoszone w tut. Orędowniku Powiatowym Nr. 13/22:

Kościan, dnia 14 kwietnia 1923 r.

Za Starostę
Każmierowski,
st. sekr. pow.

W miesiącu kwietniu otrzymało roczne bilety do polowania następujące osoby:

Gryś Wawrzyn, gospodarz, Wławie
Kostański Piotr, student med., Kościan
Korytowski Franciszek, gospodarz, Zbęchy
Linke Otton, urzędn. gosp., Dalabuszki Stare
Kowalczyk Jarosław, kierownik rolnika, Czempin
Zakrzewski Stanisław, gospodarz, Gołębin N.
Ustasiak Antoni, gospodarz, Gołębin N.
Każmierczak Czesław, listonosz, Maksymiljanowo.

Kościan, dnia 4 maja 1923 r.

Starosta,
Cegiełka.

Zatwierdziłem wybór kat. gminy szkolnej w Łagowie. Wybrani na przeciąg 6 lat:

do Miejscowej Rady Szkolnej

właściciel ziemski pułkownik Bukowiecki z Cichowa,
gospodarz Tomasz Gubański z Łagowa,
kował Józef Picz z Łagowa,
gospodarz Pelec Tomasz z Łagowa,
sołtys Walenty Walczak z Łagowa,
nauczyciel Edmund Słósaiek z Łagowa.

do Miejscowej Reprezentacji Szkolnej

robotnik Franciszek Borowczyk z Cichowa
gospodarz Jan Łukaszczyk z Łagowa,
gospodarz Antoni Klupczyński z Łagowa,
gospodarz Ludwik Misiak z Cichowa,
zagrodnik Tomasz Juskowiak z Łagowa,

jako zastępców Miejscowej Rady Szkolnej

gospodarz Marcin Dudkowiak z Łagowa,
rybak Stanisław Sajewski z Łagowa,
robotnik Leonard Florczak z Łagowa,

jako rendanta

gospodarz Franciszek Gogół z Łagowa.

Kościan, dnia 24 kwietnia 1923 r.

Starosta,
Cegiełka.

Zdarzają się wypadki, że nieświadomione niedorostki lekkomyślnie rzucają kamieniami za przejeżdżającymi samochodami bądź też w inny sposób zagrażają przejeżdżającym samochodom. Nie jest wykluczone, że kamień łatwo trafić może szofera i wtenczas niechybnie samochód jadąc szybkością kilkadziesiątu km. musiałby się rozbić niszcząc życie tak szofera jak i pasażerów.

Rodziców upominam, by pod tym względem wpłynęli na swe dzieci i je pouczyli o tragicznych skutkach tego rodzaju wybryków.

PP. nauczycieli również proszę o odpowiednie pouczenie dzieci szkolnych.

Zaznaczam, że winni tych występków będą pociągani do odpowiedzialności sądowej.

Kościan, dnia 25 kwietnia 1923 r.

Za Starostę,
Każmierowski,
st. sekretarz powiatowy.

Następujące osoby opuszczają na stałe granice Polski:

Bothur Otton, mistrz malarski, Kościan
Bothur Anna, żona, Kościan.

Właścicielom i wszystkim interesentom, mającym do powyższych osób jakiegokolwiek pretensje przysługuje na mocy §§ 916 i 917 Traktatu Pokojowego prawo do aresztu rzeczowego.

Wyroki sądów polskich będą w Niemczech uznane i egzekwowane.

Kościan, dnia 4 maja 1923 r.

Starosta
Cegiełka.

Świerzb u koni handlarza Jana Zielińskiego w Kościanie wygaś.

Kościan, dnia 21 kwietnia 1923 r.

Miejski Urząd Policyjny.
Koszewski.

Świerzb u koni majątności Gorzyce wygaś.

Czempin, dnia 4 maja 1923 r.

Komisarz obwodowy.
Bergner.

Obwieszczenie.

Na mocy § 40 ustawy łowieckiej z 15 lipca 1907 i § 117 ustawy o ogólnej administracji kraju z 30 lipca 1883. ustanawia się na obszar Województwa Poznańskiego co do ukończenia czasu ochrony na rok 1923 dla rogaczy odmienny od przepisów prawnych termin, tak, że czas ochrony kończy się z wtorkiem dnia 29 maja 1923., a czas polowania rozpoczyna się ze środą 30 maja 1923 r.

L. dz. U. 724/23. S. A.

Poznań, dnia 9 marca 1923 r.

W imieniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Przewodniczący

w z.

(-) Szoldrski.

Obwieszczenie.

Na mocy § 40 ustawy łowieckiej z dnia 15 lipca 1907 r. łącznie z § 117 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30 lipca 1883 r. ustanawia się na obszar Województwa Poznańskiego porę ochronną dla cietrzewów, jarząbków i bażantów, kogutów na piątek 18 maja 1923 r., tak że polowania kończą się w czwartek dnia 17 maja 1923 r.

L. dz. U. 1140/23. S. A.

Poznań, dnia 16 kwietnia 1923 r.

W imieniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Przewodniczący:

w z.

(-) Szoldrski.

Obwieszczenie !

W myśl rozporządzenia z dnia 25 listopada 1919 w przedmiocie Izb przemysłowo-handlowych w b. dzielnicy pruskiej oraz regulaminu wyborczego wybierają uprawnieni do głosowania V. okręgu wyborczego Kościan jednego członka do Izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu na przeciąg lat sześciu.

Termin wyborów dla powiatów kościańskiego, smigielskiego i śremskiego ustanawia się na środę dnia 16 maja 1923 od godziny 10 do 4 w sali ratuszowej w Kościanie.

Poznań, dnia 7 maja 1923 r.

Komisarz Wyborczy:

(-) Dr. Stanisław Pernaczyński.

III. Dodatek do regulaminu dotyczącego podatku od psów z dnia 11 i 16 października 1894. w mieście Kościanie.

§ 1.

Podatek od psów podwyższa się jak następuje:
za psy podwórzowe rocznie 5000 mk.
za psy pokojowe i luksusowe włącznie psy do polowania rocznie 20 000 mk.
Kto ma więcej jak jednego psa pokojowego lub luksusowego, płaci za każdego dalszego psa rocznie 30 000 mk.

§ 2.

Podatek ten pobiera się od 1 stycznia 1923. Kościan, dnia 12 stycznia 1923 r.

M a g i s t r a t :

podp. Koszewski, W. Kaźmierczak,
W. Włoszkiewicz, M. Dónaj.

Kościan, dnia 30 stycznia 1923 r.

R a d a m i e j s k a.

podp. Dr. Nowakowski, Sławek.

Powyższy dodatek III. zatwierdza się niniejszem na podstawie § 18 i 77 ustawy o podatkach komunalnych z dnia 14 lipca 1893 r. z zastrzeżeniem, że obowiązuje dopiero od dnia ogłoszenia.

L. dz. U. 778/23. S. A.

Poznań, dnia 17 marca 1923 r.

W imieniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Przewodniczący

w z.

(—) Szoldrski.

Obwieszczenie.

Tegoroczne wydierżawienie

owocu i ogrodu majątności Jłowiec

odbędzie się drogą licytacji
za natychmiastową zapłatą

na dniu 16. maja r. b.

**o godz. 10 przed południem
w tutejszej oberży.**

Warunki dzierżawy wyłożone w biurze majątności.

Zarząd maj. Jłowiec.

Szanownym panom posiadzicielom
gorzelnii, mączkarni i t. p. przypominam,
iż przyjmuję wszelkie zamówienia

na roboty bednarskie,

które zobowiązuję się rzetelnie i pod gwarancją wykonać.

Wł. Wypych,

mistrz bednarski,
ul. Grodziska nr. 5.

Wszelkie druki

wykonuje

Drukarnia Spółkowa

Telefon 106. w Kościanie. Telefon 106.

Bilanz der Czempiner Molkerei e. G. m. b. H., Czempin

per 31. Dezember 1922.

Aktiva.		Passiva.	
An Cassa Conto Bestand	1 662 726 16	Per Genossenschafts-Kapital-Conto	12 900 —
„ Bank-Conto Landschäftliche Bank Posen	301 437 —	„ Reservfonds-Conto	2 886 78
„ Waren-Conto Bestand	35 600 —	„ Special-Reservfonds-Conto	31 020 78
„ Bau-Conto	1 —	„ Kautions-Conto	2 000 —
„ Grundstück-Conto	1 —	„ Zinsen-Conto	465 —
„ Maschinen-Conto	1 —	„ Creditoren-Conto	1 905 460 —
„ Mobilien-Conto	1 —	„ Rückstellung, Gehälter u. Löhne	491 886 —
„ Kautions-Cl. Gasanstalt Czempin	20 000 —	„ Erneuerungsfds.-Vortrag 400000,—	
„ Wertpapieren	14 100 —	„ „ Zugang 800000,—	1 200 000 —
„ Debitoren-Conto	1 935 790 —	„ Waren-Umsatzsteuer-Conto	169 332 —
		„ Steuerreserve-Vortrag 116 647,94	
		„ -Zugang 37 058,67	153 706 —
	3 969 657 16		3 969 657 16

Gewinn- und Verlust-Rechnung per 31. Dezember 1922.

An Waren-Umsatzsteuer-Cto 169332,—		Per Waren-Conto	6 365 221 07
„ Zinsen Conto . . . . . 1215,—			
„ Gehalt Conto . . . . . 1242296,—			
„ Haushaltungs Conto . . . . . 255585,—			
„ Unkosten Conto 763664,40			
„ Dividenden Conto . . . . . 630,—			
„ Kohlen Conto . . . . . 3095440,—			
„ Erneuerungsfonds.-Conto 800000,—			
„ Steuerreservefonds 37058,67	6 365 221 07		
	6 365 221 07		6 365 221 07

Mitgliederzahl am Anfang des Geschäftsjahres 9 = 43 Anteile
 Zugang 4
 Abgang 2
 Mitgliederzahl am Schlusse des Geschäftsjahres 11 = 42 Anteile

Die Haftsumme verminderte sich um 2000 M.

Die Gesamthaftsumme betrug am Schlusse des Geschäftsjahres 84 000 M.

Die Übereinstimmung vorstehender Bilanz mit den Büchern der Genossenschaft bescheinigt.

Czempin, den 31. Januar 1923.

Der Revisor **H. Ahnefeld.**

Der Vorstand:

gez. **H. Żółtowski.**
 „ **M. Geide.**
 „ **von Lehmann-Nitsche.**

Der Aufsichtsrat:

gez. **Frau von Guenther-Grzybno.**
 „ **von Bernuth-Krzyżanowo.**

Uchwałą walnego zgromadzenia niżej podpisanej spółdzielni z dnia 28. 8. i 11. 12. 1922. postanowiło
rozwiązanie spółdzielni.

Podając to do wiadomości uprasza się wierzy-
 cieli, aby złożyli w spółdzielni swe zgłoszenia.
 Krzywiń, dnia 2. 5. 1923 r.

Spar-und Darlehnskasse.

Spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji

Kirschstein. Czerwiński.

Unieważnia się

Ks. wojskową na nazwisko **Juskowiaka Józefa** urodz. dnia 2. 3. 98 w Maksymiljano-wie syn Józefa i Agnieszki zamieszka-
 łych w Konojedzie pow. Kościan,
 wystawioną dnia 6. 3. 23. przez
 P. K. U. Kościan.

Książeczka ta została właści-
 cielowi w pociągu skradziona.

Unieważnia się

książeczkę wojskową na nazwisko **Jankowski Andrzej** urodz. dnia 12 11 1884 w Spitkówkach pow. Kościan, zamieszkały Kurza-
 góra (leśniczówka) pow Kościan,
 z ojca Andrzeja i matki Micha-
 liny, wystawiona dnia 22. 3. 1923
 przez P. K. U. Kościan.

KONTRAKTY DZIERŻAWNE

dla właścicieli domów

poleca

Drukarnia Spółkowa.